اخبار کوتاه

رئیس کل بانک مرکزی خبر داد
پیشنهاد انتشار گواهی سپرده یورویی بزودی به شورای پول واعتبار می‌رود

رئیس کل بانک مرکزی گفت بانک مرکزی بزودی طرح گواهی سپرده یورویی را به شورای پول و اعتبار ارائه خواهد داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، عبدالناصر همتی در صفحه خود در فضای مجازی از برنامه این بانک برای ارائه پیشنهاد به شورای پول و اعتبار جهت انتشار گواهی سپرده یورویی خبر داد.
متن کامل یادداشت به این شرح است:
۱- در راستای چارچوب قطعی سیاستگذاری پولی و اجرای عملیات بازار باز، و به منظور مدیریت نقدینگی و هدایت نرخ به سمت هدف ۲۲ درصدی، بانک مرکزی به زودی طرح گواهی سپرده یورویی را به شورای پول و اعتبار ارائه خواهد داد. بر این مبنا قرار است بانک مرکزی در قالب گواهی یورویی، با سود مشخص، و با قرض به نرخ بازار، نسبت به جمع آوری ریال اقدام نماید. دراین طرح بانک مرکزی با تکیه بر ذخایر کافی اسکناس یورویی خود متعهد می‌شود، عین مبلغ را در زمان سررسید به یورو پرداخت نماید.
۲- اقدام پیشین بانک مرکزی برای کمک به ثبات بیشتر در بازارهای دارایی، یعنی افزایش نرخ سود سپرده بانک‌ها نزد بانک مرکزی از ۱۰ درصد به ۱۲ درصد، که از روز گذشته اجرایی شد، موجب تعدیل سریع نرخ سود بین بانکی شده و از ۱۰.۵ درصد به ۱۲.۵ درصد افزایش یافت. بانک مرکزی اقدامات ثبات بخش خود در بازارهای مالی را تداوم خواهد داد. ضمن اینکه چارچوب قطعی سیاست پولی این اجازه را می‌دهد که در زمان مقتضی و تا جایی که نیاز باشد، سیاستگذار از ابزار پولی خود به منظور ثبات مالی و رسیدن به هدف تورمی استفاده نماید.

پرداخت ۱۵۰۰ میلیارد تومان به گندمکاران

شرکت بازرگانی دولتی ایران اعلام کرد: ۱۵۰۰ میلیارد تومان به گندمکاران تا ۷ تیرماه پرداخت شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، شرکت بازرگانی دولتی از خرید تضمینی ۴ میلیون و ۱۸ هزار تن گندم تا ۸ تیرماه خبر داد و اعلام کرد که ارزش گندم‌های خریداری به بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. بر این اساس، تا تاریخ ۷ تیر ماه ۱۵۰۰ میلیارد تومان دیگر نیز به حساب کشاورزان سراسر کشور واریز شد و ۸۳ درصد از کل پول گندم‌های خریداری شده گندم‌کارانی که تا ۳۱ خرداد گندم خود را به مراکز خرید تحویل داده‌اند و در سامانه ثبت شده، تسویه شد.
براساس اعلام شرکت بازرگانی دولتی، تاکنون ۲۳۴ هزار تن دانه روغنی کلزا نیز به ارزش ۱،۰۰۰ میلیارد تومان در ۲۹ استان خریداری شده است.

با توسعه زیرساخت‌های ارتباطی تحقق یافت؛
رشد ۱۰۰۰ درصدی برخی کسب‌وکارهای آنلاین در دوران کرونا

دبیر ستاد توسعه فناوری‌های حوزه اقتصاد دیجیتال و هوشمندسازی گفت توسعه زیرساخت ارتباطی کشور باعث شد با شیوع کرونا کسب و کارهای آنلاین زمین‌گیر نشوند و حتی برخی از آن‌ها با رشد یک‌هزار درصدی رو به رو شوند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، مهدی محمدی افزود: در حوزه آموزش آنلاین یک نمونه‌گیری اولیه انجام دادیم. در این نمونه‌گیری مشخص شد شرکت‌هایی داریم که تا هزار برابر رشد کردند. در مجموع نیز به طور متوسط شرکت‌هایی بین ۵۰۰ تا ۶۰۰ درصد در کسب و کارهای اینترنتی اتفاق افتاده است.
او با بیان این که توسعه زیرساخت‌های کشور از دو جهت قابل بررسی است، گفت: شکل اول توسعه زیرساخت‌های کشور مربوط به زیرساخت‌های مخابراتی است که در دو دولت آخر به صورت نمایی گسترش پیدا کرده و بزرگ شده است. بخش مهم دیگر توسعه شبکه ملی اطلاعات است که باعث شده سرعت و دسترسی به اینترنت به‌شدت گسترش پیدا کند.
دبیر ستاد توسعه فناوری‌های اقتصاد دیجیتال و هوشمندسازی افزود: انتظار دیدنشان‌ترها به داخل کشور و ایجاد بهانه‌ای بلند گسترده‌ای که در داخل کشور داریم، سرعت و امکان ارائه خدمات روی بستر ملی اطلاعات گسترده شده است. حتی زمانی که اینترنت برای چند روز متوالی در کشور قطع بود، کسب‌وکارها و سرویس‌های پایه‌ای مورد نیاز کار می‌کردند.
محمدی اشاره کرد: توسعه زیرساخت مخابرات و شبکه ملی اطلاعات این امکان را فراهم کرد که در دوران کرونا با وجود آسیبی که به کسب‌وکارهای سنتی وارد شد، اغلب کسب‌وکارهای بخش آنلاین رشد خوبی را تجربه کنند. هرچند بعضی از حوزه‌های کسب‌وکار آنلاین ماندند. گردشگری که خودشان وابسته به خدمات بودند در این بین آسیب دیدند. این آسیب البته ربطی به زیرساخت و پهنای باند نداشت و دلیلش مشکل به وجود آمده در بخش خدمات بود و با این توضیح که صدمه کسب‌وکارهای آنلاین که در ثات خود آنلاین بودند و فعالیتشان ربطی به خدمات آنلاین نداشت، رشدهای چندصد در صدی را تجربه کردند. افزود: بخشی از این کسب‌وکارها به دلیل ارائه خدمات آموزش رسمی روی بستر آنلاین و این که امکان آموزش حضوری وجود نداشت با رشد مواجه شدند. محمدی اشاره کرد: یکی از آن‌ها کسب‌وکارهای حوزه تولید محتوا و ارائه خدمات آموزشی است. البته باید این نکته را بگویم که در روزهای اول شیوع کرونا با حجم گسترده کاربر، کاربر و مشتری زیرساخت برخی مجموعه‌ها با سنگینی نیاز کاربران نبودند اما با مشارکت معاونت علمی و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات زیرساخت‌ها در مدنظر توسعه پیدا کردند و مشکلات حل شد.
«کسب‌وکار دیگری که با شیوع کرونا با رشد مواجه شد، کسب‌وکارهای حوزه سلامت آنلاین بودند.» محمدی با این توضیح افزود: از آنجایی که مطب‌ها تعطیل شدند، پزشک‌ها در دسترس نبودند و برخی از بیماران‌ها نیز ظرفیت‌شان کامل بود و قضایی برای خدمات رانداشتند. وب‌سایت‌هایی که در زمینه خدمات پزشکی کار می‌کردند به‌شدت رونق پیدا کرد.

شاخص بورس در پیچ و خم فتح کانال ۱.۵ میلیون واحد

شاخص کل بورس بیش از ۱۰ هزار واحد ثبت داشت که در نهایت این شاخص به رقم یک میلیون و ۴۸۱ هزار واحد رسید.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، براساس معاملات دیروز بیش از ۱۲ میلیارد و ۲۷۰ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۱۵۷ هزار و ۱۸۹ میلیارد ریال داد و ستد شد.
همچنین شاخص کل (هم وزن) با پنج هزار و ۴۲۰ واحد کاهش به ۴۴۴ هزار و ۷۴۷ واحد و شاخص قیمت (هم وزن) با سه هزار و ۵۷۴ واحد افت به ۲۸۶ هزار و ۶۷۶ واحد رسیدند.
شاخص بازار اول ۹ هزار و ۵۷۷ واحد و شاخص بازار دوم ۱۱ هزار و ۴۱ واحد کاهش داشتند.
علاوه بر این در بین تمامی نمادها، نماد شرکت سرمایه گذاری تامین اجتماعی (شستا) با یک هزار و ۷۷۱ واحد، پالایش نفت اصفهان (شپنا) با یک هزار و ۶۵۲ واحد، گسترش نفت و گاز پارسیان (پارسان) با یک هزار و ۳۸۸ واحد، گروه مپنا (مپنا) با یک هزار و ۳۳۳ واحد، ایران خودرو (خودرو) با ۹۷۷ واحد، نفت و گاز پتروشیمی تامین (تامین) با ۷۰۴ واحد، سایپا (خسایپا) با ۶۸۶ واحد، بانک صادرات ایران (وصادر) با ۵۲۰ واحد و پالایش نفت بندرعباس (شبندر) با ۵۱۱ واحد بیشترین تاثیر مثبت را بر شاخص بورس داشتند.
در مقابل، نماد فولاد مبارکه اصفهان (فولاد) با یک هزار و ۵۷۹ واحد، معدنی و صنعتی گل گهر (کگل) با یک هزار و ۴۸۶ واحد، گروه مدیریت سرمایه گذاری امید (وامید) با یک هزار و ۲۷۱ واحد، ملی صنایع مس ایران (فملی) با یک هزار و ۲۵۹ واحد، پتروشیمی پارس (پارس) با یک هزار و ۲۱۰ واحد، بانک ملت (وملت) با یک هزار و ۱۳۳ واحد، توسعه معادن و فلزات (ومعادن) با ۹۹۲ واحد، سرمایه گذاری غدیر (وغدیر) با ۹۹۱ واحد و بانک پاسارگاد (وپاسار) با ۸۵۷ واحد با تاثیر منفی بر شاخص همراه بودند.
برپایه این گزارش، دیروز نماد بانک ملت، ملی صنایع مس ایران، پالایش نفت اصفهان، بانک تجارت، فولاد مبارکه اصفهان گسترش سرمایه گذاریایران خودرو و گلوکوزان در گروه نمادهای پربیننده قرار داشتند.
گروه بانک‌ها هم در معاملات دیروز صدرنشین برترین گروه‌های صنعت شد و در این گروه چهار میلیارد و ۳۴۳ میلیون برگه سهم به ارزش ۲۰ هزار و ۷۲۷ میلیارد ریال داد و ستد شد.

آخرین وضعیت شاخص فرابورس
شاخص فرابورس دیروز بیش از ۱۱۰ واحد افت داشت و بر روی کانال ۱۵ هزار و ۹۵۳ واحد ثابت ماند.
همچنین در این بازار دو میلیارد و ۷۰۷ میلیون برگه سهم به ارزش بیش از ۵۵ هزار و ۲۵۴ میلیارد ریال داد و ستد شد. دیروز نمادهای سنگ آهن گهرزمین (کگهر)، بانک ملی (دمی)، پتروشیمی مارون (مارون)، توسعه مولدنیروگاهی جهرم (وجهرم)، مدیریت انرژی تابان هور (وهور)، پتروشیمی تندگویان (شگویا)، توسعه کافئین (حکافا)، داتیس ایران (داتیس)، تولید برق ماهتاب کهنوج (وکهنوج)، پالایش نفت شیراز (شراز) ونفت پاسارگاد (شپاس) تاثیر مثبت بر شاخص این بازار را داشتند.

وزیر راه وشهرسازی:
شایعه «پشت بام خوابی»، کار رسانه‌های ضدانقلاب بود

وزیر راه و شهرسازی با تکذیب موضوع اجاره پشت بام ها گفت: این اخبار ضد انقلابی در فضای مجازی زیاد دیده می شود و مردم به آنها توجه نکنند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، محمد اسلامی دیروز در یک برنامه رادیویی درباره ساخت خانه‌های ۲۵ متری گفت: وزارت راه و شهرسازی هیچ گاه چنین طرحی نداشته است. ما به هیچ وجه من الوجوه چنین طرحی نداشته ایم. طبق طرح جامع مسکن در الگوی مصرف مسکن، واحد مسکونی زیر ۷۵ متر در طرح جامع جایی ندارد. اگر کسی چنین ادعایی کرده، ما نبوده ایم و آن را تأیید نمی کنیم. وی درباره اجاره پشت بام‌ها افزود: من چنین چیزی نشنیده ام. بعید می دانم که صحت داشته باشد. چنین اخبار ضدانقلابی در فضای مجازی زیاد دیده می‌شود. از مردم می‌خواهم که وقتی در فضای مجازی فعالیت می‌کنند، هر خبری را بازنشر نکنند بلکه اصل و اصالت خبر را بررسی کنند. وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: روز گذشته در جایی دیدم که از قول من اعلام شده بود وزیر راه و شهرسازی اعلام کرده که قرار است یک خانه را به دو خانوار بدهیم. این حرف یک دروغ بزرگ است. واقعاً متأسفم که چنین اخباری منتشر می‌شود.

رئیس اتحادیه صنف مشاوران املاک کرج خبر داد:
کاهش ۵۰درصدی خرید و فروش مسکن در کرج

رئیس اتحادیه صنف مشاوران املاک کرج گفت: در بحث خرید و فروش مسکن در کرج نیز نسبت به اسفندماه سال گذشته کاهش ۵۰ درصدی رخ داده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، محمد قمی با اشاره به اینکه روند کاهشی حادث شده در بحث معاملات مسکن شهر کرج از زمان شیوع کرونا تاکنون همچنین ادامه دارد، اظهار کرد: بر اساس مصوبه دولت بحث تمدید دوماهه اجاره نامه‌هایی که قرارداد اتمام آن به ترتیب اسفند ۹۸، فروردین و اردیبهشت ماه سال جاری بوده تاکنون در کرج اجرایی شده است.
وی با اشاره به اینکه در بحث خرید و فروش مسکن در کرج نیز نسبت به اسفندماه سال گذشته کاهش ۵۰ درصدی رخ داده است، افزود: قیمت مسکن در کرج اکنون نسبت به بهمن ماه ۹۸ و قبل از شیوع کرونا با کاهش ۳۰ تا ۴۰ درصدی مواجه شده است.
رئیس اتحادیه صنف مشاوران املاک کرج گفت: به مستاجرانی که مهلت قرارداد اجاره آنها رو به اتمام است، توصیه می کنیم که برای تمدید قرارداد خود شتاب زده عمل نکنند زیرا این کار در افزایش قیمت اجاره مسکن تأثیر گذار است.
قمی بیان کرد: وقتی مستأجران در بحث تمدید اجاره مسکن کمی حوصله به خرج دهند، مالکان نیز به هنگام تمدید قرارداد تغییر آنچنانی در مبلغ اجاره واحد مسکونی خود اعمال نخواهند کرد.
به گفته رئیس اتحادیه صنف مشاوران املاک کرج تحت تأثیر شیوع کرونا هنوز هم مشاوران املاک خریداران و فروشندگان مسکن و یا مستأجران برای بازدید از خانه‌هایی که تخلیه نیستند یا چالش‌هایی مواجه هستند زیرا برخی شهروندان اجازه بازدید را نمی‌دهند.

معاون تولیدات دامی جهاد کشاورزی البرز:
قیمت مرغ در چهار ماه گذشته کاذب بود

معاون بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی البرز گفت: طی سه ماه گذشته ۷۰ درصد ذرت مورد نیاز واحدهای تولید مرغ از طریق بازار آزاد تهیه شده است.

به گزارش پیام آشنا مجتبی تقی زاده با اشاره به دلایل گران شدن مرغ و تخم مرغ طی حدود ۱۰ روز گذشته اظهار کرد: به دلیل شیوع ویروس کرونا طی حدود چهار ماه گذشته بسیاری از مهمانی‌ها حذف شدند و خروجی تالارها و رستوران‌ها هم به حداقل رسید.
وی با اشاره به اینکه کاهش مصرف مرغ توسط مردم باعث شد تولیدکنندگان هم میزان عرضه خود را کاهش دهند، افزود: شرایط پیش آمده باعث شد طی سه ماه گذشته واحدهای مرغداری تولیدات خود را پایین‌تر از قیمت تمام شده عرضه کنند.

وی توضیح داد: قیمت عرضه مرغ در دوران کرونا کاذب بود و به علت کمی تقاضا واحدهای تولیدی ناچار بودند مرغ را با قیمتی کمتر از آنچه برای خودشان تمام شده به بازار عرضه کنند. وی اضافه کرد: بخشی از این گرانی دیروز مربوط به این است که بازار مرغ و تخم مرغ با افزایش تقاضا در حال برگشت به شرایط عادی است. این مسئول با اشاره به دلیل دیگر گرانی مرغ و تخم مرغ طی چند روز گذشته توضیح داد: گرانی و مشکل تامین تهاده‌های دامی علت دیگر گرانی مرغ در بازار است. تقی زاده اضافه کرد: تهاده مصرفی مرغ‌های گوشتی کنجاله سویا و دانه ذرت است که باید از طریق سامانه بازار گاه توسط تولیدکنندگان خریداری و در واحدهای پرورش به مصرف برسد. وی ادامه داد: در حال حاضر تولیدکنندگان برای تامین کنجاله سویا با ترخ مصوب از سامانه بازار گاه مشکلی ندارند ولی طی سه ماه گذشته تنها ۳۰ درصد ذرت مورد نیاز این واحدها از طریق این سامانه و با ترخ مصوب تامین شده و تولیدکنندگان تاجار بودند ۷۰ درصد ذرت خود را از بازار آزاد تامین کنند. وی گفت: بدون شک تامین تهاده با قیمت آزاد بر ترخ تهایی مرغ تاثیر گذار خواهد بود و برای رفع این مشکل به دنبال راه حلی هستیم که بتوانیم وارد کنندگان ذرت را مجاب کنیم که واردات خود را از طریق سامانه بازارگاه و با ترخ مصوب عرضه کنند.

مدیرعامل شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی خبر داد:
اجرای طرح پایلوت شهرک‌های استارتاپی کشاورزی در البرز

مدیرعامل شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی گفت: طرح پایلوت اولین شهرک استارتاپی کشاورزی در استان البرز و شهر کرج اجرایی می شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، محمد مجلی مدیرعامل شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی در مراسم امضا تفاهم‌نامه با دانشگاه صنعتی شریف اظهار کرد: حوزه مسئولیت وزارت جهاد کشاورزی عرصه وسیعی داشته و بیش از ۴ میلیون نفر بهره‌بردار مستقیم دارد.
وی افزود: این وزارتخانه در دولت تدبیر و امید توانست میزان تولید محصولات کشاورزی را از ۹۷ میلیون تن به ۱۲۵ میلیون تن افزایش دهد.
مجلی با اشاره به بهبود بهره‌وری از آب در بخش کشاورزی تصریح کرد: در حال حاضر میزان بهره‌وری از آب بهبود یافته و این میزان از ۹۲۰ گرم ماده خشک به ازای هر متر مکعب آب به یک کیلو و ۴۵۰ گرم رسیده است.
وی افزود: میزان ضایعات در بخش کشاورزی ۳۵ درصد است در حالی که در کشورهای توسعه یافته ضایعات تنها در زمان مصرف اتفاق می‌افتد و نشان دهنده این است که تکنولوژی‌های برداشت، انتقال، نگهداری و توزیع در کشور باید تقویت شود.
مدیرعامل شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی اذعان کرد: وزیر جهاد کشاورزی رویکرد علمی در پیشبرد اهداف بخش کشاورزی دارد و در رابطه با شرکت‌های دانش‌بنیان و استارتاپ‌ها اهداف بلند مدتی را دنبال می‌کند که یکی از این اهداف، احداث شهرک‌های استارتاپی است.
وی افزود: از آنجایی که شرکت ما مسئولیت خدمات کشاورزی را برعهده دارد، در تلاش هستیم تا اولین شهرک استارتاپی کشاورزی را اقمال کنیم.
مجلی، هدف از احداث این شهرک‌ها را کاهش ضایعات، بهره‌وری و معیشت کشاورزان، رضایتمندی شهروندان به لحاظ کیفیت و قیمت محصولات کشاورزی دانست.
وی در رابطه با اجرای طرح پایلوت اولین شهرک استارتاپی کشاورزی خاطرنشان کرد: طرح پایلوت اولین شهرک در استان البرز و شهر کرج اجرایی خواهد شد که زمینی به وسعت ۵۰ هکتار را در نظر گرفتیم و مذاکرات آن با سازمان‌های ذیربط انجام شده است.
مدیرعامل شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی افزود: در بخش کشاورزی عرضه دیجیتالی کالاهای کشاورزی کمتر انجام شده و ما به دنبال آن هستیم تا در شهرک پایلوت این نوع عرضه را راه اندازی کنیم که مشکلاتی از قبیل جلب اعتماد کشاورزان و مصرف کنندگان و نقل و انتقالات مالی را دارد.
وی ادامه داد: این شهرک‌ها در زمینه ماهیان خاویاری، از چرخه تولید تا کنترل بیماری‌های آن، قروش و بسته بندی و صادرات و همچنین استفاده از ضایعات خاویار در لوازم آرایشی و بهداشتی می‌توانند فعالیت کنند.
مجلی عنوان کرد: یکی دیگر از فعالیت‌های در نظر گرفته شده برای این شهرک‌ها، در حوزه بهبود کیفیت محصولات کشاورزی و رسفدن محصولات کشاورزی و بسته بندی آن با استانداردهای صادراتی است.
وی افزود: شرکت‌های دانش بنیان در این شهرک‌ها می‌توانند در ارزآوری محصولات کشاورزی برای کشور مفید باشند.
مدیرعامل شرکت مادر تخصصی خدمات کشاورزی تأکید کرد: باید نقشه راه احداث این شهرک‌ها تدوین شود و پس از آن با ورود شرکت‌ها، نقش حمایتی خواهد بود تا بتوانند تسهیلات بانکی دریافت کنند.

رئیس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی خبر داد:
افت ۷۰ درصدی نرخ نوبرانه‌ها

رئیس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی گفت: قیمت میوه‌های نوبرانه از زمان ورودشان به بازار مصرف (حدود دو ماه قبل) تاکنون بین ۶۰ تا ۷۰ درصد کاهش یافته است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، اسدالله کارگر درباره آخرین وضعیت میوه‌های نوبرانه گفت: در حال حاضر این میوه‌ها به تولید و عرضه انبوه رسیده‌اند و نباید لفظ نوبرانه را برای آنان اطلاق کرد.
وی اضافه کرد: قیمت این میوه‌ها از زمان ورودشان به بازار مصرف (حدود دو ماه قبل) تاکنون بین ۶۰ تا ۷۰ درصد کاهش یافته به عنوان مثال قیمت گیلاس در آن زمان بین ۸۰ تا ۱۰۰ هزار تومان در هر کیلوگرم بود اما در حال حاضر قیمت این میوه کاهش چشمگیری داشته چرا که تولید میوه در سال جاری وضع بسیار مطلوبی دارد و عرضه زیاد است.
این فعال بخش خصوصی قیمت هر کیلوگرم گیلاس تک دانه در میدان مرکزی میوه و تربار تهران را در حال حاضر بین ۱۵ تا ۲۵ هزار تومان اعلام کرد و گفت: قیمت گیلاس صورتی نیز بین ۸ تا ۱۶ هزار تومان است.
همچنین قیمت گیلاس مشکی بین ۸ تا ۱۵ هزار تومان است.

لازم به یادآوری است که این نرخ‌های میدان مرکزی میوه و تربار است و با احتساب ۳۵ درصد هزینه حمل و سود خرده فروشی در میوه فروشی‌های سطح شهر عرضه می‌شود.
کارگر قیمت هرکیلوگرم هلوی پیش رس در میدان مرکزی میوه و تربار تهران را بین ۴ تا ۱۰ هزار تومان، هلوی هسته جدا را بین ۱۰ تا ۱۲ هزار تومان، زرد آلوی بادامی را بین ۵ تا ۱۲ هزار تومان، زرد آلوی قیسی را بین ۴ تا ۸ هزار تومان و زرد آلوی شیراز را بین ۱۵ تا ۲۸ هزارتومان و زرد آلوی کاشان را نیز بین ۴ تا ۸ هزار تومان اعلام کرد.
وی با بیان اینکه قیمت انواع میوه روند کاهشی در بازار دارد، پیش بینی کرد: قیمت این میوه‌ها بین ۱۰ تا۱۵ درصد دیگر نیز طی هفته‌های آینده کاهش داشته باشد.
وی در بخش دیگری از سخنان خود از کاهش حدود ۸ هزارتومانی قیمت موز نیز خبر داد و افزود: نرخ این میوه در هر کیلوگرم به ۸ تا ۱۲ هزارتومان رسیده است چرا که عرضه آن زیاد شده و در فصل تابستان با توجه به ورود میوه‌های سردرختی تقاضا برای موز کاهش می‌یابد.

یادداشت

بازارمحوری یا بانک‌محوری؟

مدت‌ها است که در اقتصاد ایران گفتمانی شکل گرفته است. دال بر آنکه تامین مالی اقتصاد ایران بانک‌محور است و همین موضوع سبب ناکارآمدی تامین مالی بنگاه‌ها در اقتصاد ایران شده و به تبع آن اثر منفی بر رشد اقتصادی ایران بر جای گذاشته است. همین موضوع سبب شده دستگاه‌های اجرایی مربوطه نیز یکی از مهم‌ترین وظایف خود را تلاش برای کاهش بانک‌محوری و افزایش بازارمحوری فرآیند تامین مالی بنگاه‌ها در اقتصاد ایران بدانند.
و در قالب این رویکرد افزایش بازارمحوری را نشانه‌ای از توفیق خود بدانند و چنین تصور شود که افزایش بازارمحوری و کاهش بانک‌محوری شرط رشد و توسعه اقتصادی است. همراه با این گزاره که هیچ‌گاه درستی آن به‌صورت تئوریک و تجربی اثبات نشده است. اصطلاح عجیب و البته پرکاربرد «هدایت نقدینگی به سمت تولید» نیز تبدیل به موضوع مباحثه و سیاست‌گذاری در ایران شده است. تحولات بازار سرمایه و تمایل به ایجاد جذابیت آن در میان دستگاه‌های سیاست‌گذاری در یک سال اخیر نیز از گزاره فوق پل زدن ذهنیت سرچشمه گرفته است.
ابتدا لازم است روشن کنیم که معمولا منظور از بانک‌محوری آن است که سهم غالب تامین مالی بنگاه‌ها برای سرمایه ثابت و در گردش مستقیما از محل اعتبارات بانکی تامین شود. در حالی که منظور از بازارمحوری آن است که سهم غالب از تامین مالی بنگاه‌ها از طریق انتشار اوراق سهام و اوراق بدهی شرکت‌ها انجام شود.
به‌طور طبیعی، اشخاص هنگام خرید اوراق سهام و اوراق بدهی شرکت‌ها چه در بازار اولیه باشند و چه در بازار ثانویه، گرچه تنها خریدهای بازار اولیه برای بنگاه‌ها منابع مالی فراهم می‌کند، تنها بر این موضوع تمرکز دارند که چند درصد بازدهی شامل جریان درآمدی و عایدی سرمایه از نگهداری اوراق کسب می‌کنند و مطلقا به این موضوع ندارند که آیا اقدام آنها سبب افزایش یا کاهش رشد اقتصادی، تورم، سرمایه‌گذاری و... می‌شود. واساسا چنین انتظاری از آنها بیهوده است. بنابراین تحلیل کنونی از منظر سیاست‌گذاری به مساله می‌پردازد.
حال پرسش این است که آیا واقعا تغییر ساختار تامین مالی ایران از بانک‌محوری به سمت بازارمحوری اسباب رشد سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی و سایر برکات ذکر شده برای آن است؟ کسانی که با مباحث اطلاعات نامتقارن و پیامد آن برای تامین مالی آشنا هستند به خوبی می‌دانند که چگونه نقض اطلاعات و اصطکاک ناشی از آن در بخش مالی اقتصاد از طریق مشکلات مربوط به کژگزینی (Adverse Selection)، کژمنشی (Moral Hazard) و کارگزاری یا نمایندگی (Principal-Agent Problem) (و) سبب کاهش تمایل اشخاص به استفاده از ابزارهای اوراق سهام و اوراق بدهی شرکت‌ها برای تامین مالی بنگاه‌ها و سبب اهمیت واسطه‌های مالی می‌شود و ثانیا سبب ترجیح ابزارها و قراردادهای بدهی به جای اوراق سهام می‌شود در اینجا به این موضوع نمی‌پردازیم. همچنین کسانی که مطالعاتی در حوزه ساختار تامین مالی اقتصاد در دنیا دارند به خوبی می‌دانند تفاوتی قابل توجه بین بانک‌محور بودن اقتصادهای با سطح توسعه مشابه مانند اروپا و آمریکا و همچنین بین اتکا بر اوراق بدهی و اوراق سهام در تامین مالی بنگاه‌ها وجود دارد. همچنین می‌دانند که ساختار تامین مالی ایران از نظر بانک‌محور بودن شباهت زیادی با برخی کشورهای پیشرفته دارد (در بخشی از طرح تحقیقاتی نویسندگان برای وزارت اقتصاد در آذر ۱۳۹۵ به این موضوع اشاراتی شده است). بنابراین هیچ مبنای نظری و تجربی محکم وجود ندارد که بر اساس آن بتوان چنین فضاوت کرد که کاهش بانک‌محوری و افزایش بازارمحوری تامین مالی بنگاه‌ها سبب تقویت سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی می‌شود. شاید تنها چیزی که به‌عنوان حقایق تجربی بتوان ذکر کرد آن است که علی رشد و توسعه اقتصادی، اتکا به منابع بیرونی شامل اعتبارات بانکی، اوراق بدهی و حتی بخشی از اوراق سهام که اسباب مشارکت در مدیریت نیست، افزایش می‌یابد. رشد بالای اقتصادی ژاپن در دهه‌های دور، رشد بالای اقتصادی بیرهای شرق آسیا در دهه‌های نزدیک‌تر و رشد بالای کشورهایی چون چین از دهه ۱۹۸۰ به بعد به هیچ وجه حمایت تجربی برای این ایده فراهم نمی‌کند که بازارمحور بودن فرآیند تامین مالی بنگاه‌ها سبب افزایش سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی در مقایسه با وضعیت بانک‌محوری است. تجربه رشدهای بسیار بالای دهه ۱۳۴۰ در ایران نیز شاهد دیگری در این زمینه است که وجود رشد بالای رشد اقتصادی زیاد نیست و در مراحل اولیه توسعه اتفاقا کارآمدتر است. حتی مطالعات زیادی نشان می‌دهد تعمیق مالی و همچنین افزایش بازارمحوری پیامد توسعه است نه علت آن. از این رو اگر صرفا با توقع نسبتایی به سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی بالاتر به ساختار تامین مالی اقتصاد نگاه کنیم، شاید بهتر باشد اندکی بیشتر تامل کنیم و وجود انواع روش‌های تامین مالی حتما سودمند است و البته هرکدام دربردارنده مخاطراتی برای سیاست‌گذار اقتصاد کلان و به‌ویژه سیاست‌گذار پولی است که نیاز به رصد پیوسته وضعیت تامین مالی را ایجاد می‌کند. معقول آن است که از هر نهاد و بازاری توقع قابل قبول داشت. توقع نباید شامل دریک مسابقه دو سرعت مدل از یک دونده برای سنگین وزن، بحقوم معمول توقع مناسبی نیست.
اما نکته اصلی و یا اهمیت دیگر آن است که برخلاف تصور تقریبا غالب صاحب‌نظران، افزایش بازارمحوری فرآیند تامین مالی به هیچ‌وجه اقتصاد را از خلق اعتبار برای رشد اقتصادی بی‌نیاز نمی‌سازد. اقتصادی که قرار است رشد کند حتما متناسب با آن نیاز به خلق اعتبار جدید (نه تمدید یا انهمال اعتبارات موجود) دارد. دلیل ساده آن است حتی یک قرن نیز نمی‌تواند مثلا با فروش نسبه اعتبار خلق کند اما مشکل این است که این خلق اعتبار سبب ایجاد یک دارایی برای اعتباردهنده و یک بدهی برای اعتبارگیرنده شده است که قابل تبدیل آسان به سایر کالاها و دارایی‌ها نیست و پذیرش عمومی ندارد و به همین دلیل به خلق اعتبار بانکی نیاز است. به همین دلیل، اساسا اقتصادی که در حال رشد است، حتی در فقدان تورم، در عمل هیچ‌گاه از منظر اقتصاد کلان اعتبارات موجود در آن بازپرداخت نمی‌شود، بلکه در حقیقت انهمال می‌شود. نه تنها از منظر اقتصاد کلان کل اعتبارات نظام بانکی بازپرداخت نمی‌شود و در حال انهمال پیوسته است، بلکه نیاز به اعتبار جدیدی به طور خالص دارد. (توجه شود منظور از انهمال آن طور که در سال‌های اخیر بسیار مطرح بوده و وهمی که معمول شده مورد انهمال قرار گرفته است، نیست بلکه یک بنگاه بسیار سالم به دلیل تداوم فعالیت به انهمال نیاز دارد به این معنی که اعتبارات قبلی را بازپرداخت می‌کند و اعتبارات جدیدی دریافت می‌کند یا بنگاهی در حال بازپرداخت است و همزمان بنگاهی در حال دریافت اعتبار جدید است)
اگر این اعتبار متناسب با رشد اقتصادی خلق نشود، تبدیل به مانعی برای رشد اقتصادی می‌شود. ابتدا پول کافندی و سپس پول بانکی و صور از پول دارای ارزش ذاتی دقیقا از این نیاز رشد اقتصادی به خلق اعتبار شکل گرفته است. اما اگر خلق اعتبار برای تداوم رشد اقتصادی امری اجتناب‌ناپذیر است، اما این به آن معنی است که باید فرآیند تامین مالی بانک‌محور باشد، نه بازارمحور؟ نه ضرورتا فرآیند تامین مالی موضوعی متفاوت از خلق اعتبار برای رشد اقتصادی است. اما چون خلق اعتبار اساسا تامین مالی جدید بازارمحور هم در بلندمدت ناممکن است. هنگامی که خلق اعتبار در اقتصاد صورت می‌گیرد، می‌تواند مستقیما در اختیار بنگاه‌هایی قرار گیرد که برنامه ایجاد و توسعه فعالیت اقتصادی دارند و لذا رشد اقتصادی محصول کسب و کار آنها است و در این شرایط تامین مالی بانک‌محور بوده است. اما خلق اعتبار می‌تواند مبتنا بر دولت باشد و پس از خرج شدن اعتبار توسط دولت، منابع مالی جدید توسط اشخاص خرد خرید اوراق بدهی یا سهام شرکت‌ها شود و شرکت‌ها برای ایجاد و توسعه فعالیت خود از آن بهره گیرند و در این شرایط تامین مالی بازارمحور صورت می‌گیرد. آشکار است در هر دو مورد اشاره شده، خلق اعتبار جدید مورد نیاز بوده و بدون آن امکان ایجاد و بسط فعالیت اقتصادی بنگاه‌ها وجود نداشته است. هیچ ضرورتی ندارد که نتیجه دو مورد اشاره شده برای سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی متفاوت باشد. آنچه یا اهمیت است خلق اعتبار متناسب با ظرفیت جذب و ظرفیت ایجاد و بسط فعالیت اقتصادی و لذا ظرفیت رشد اقتصادی است و این ظرفیت رشد اقتصادی ایجاب می‌کند خلق اعتبار ایجاد نمی‌شود و عوامل تعیین کننده آن همان جزءهایی است که در بحث بسترسازی رشد اقتصادی به آنها اشاره می‌شود.
لذا ضرورت دارد ما ذهنیت خود را در ارتباط با تامین مالی اقتصاد بازسازی کنیم و با شکل دادن معقول به تصورات خود راجع به بانک‌محور بودن و بازارمحور بودن تامین مالی اقتصاد و تقش آنها در اقتصاد، و پیامد آنها در اقتصاد کلان، از شکل‌گیری مشکلات اقتصاد کلان جلوگیری و به بهبود عملکرد اقتصاد کلان کمک کنیم.

دکتر تیمور رحمانی، عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران
دکتر سلمان فلاحی، دکترای اقتصاد دانشگاه تهران هستند.